

Na osnovu člana 55 stav 3 Zakona o zaštiti prirode ("Sl. list CG", br. 51/08, 21/09, 40/11 i 62/13) i člana 48 Statuta Glavnog grada ("Sl. list RCG - opštinski propisi", broj 28/06 i „Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 39/10, 18/12 i 37/17), po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i uz saglasnost Ministarstva održivog razvoja i turizma broj 109-1403 od 14. novembra 2017. godine, Skupština Glavnog grada-Podgorice, na sjednici održanoj dana 21. decembra 2017. godine, donijela je

O D L U K U **o proglašenju Spomenika prirode „Kanjon Cijevne“**

Opšte odredbe

Član 1

- (1) Ovom Odlukom se dio Kanjona Cijevne proglašava zaštićenim prirodnim dobrom od lokalnog značaja pod nazivom Spomenik prirode "Kanjon Cijevne".
- (2) Spomenik prirode „Kanjon Cijevne“ svrstava se u II kategoriju zaštićenog prirodnog dobra.

Granice

Član 2

- (1) Spomenik prirode „Kanjon Cijevne“ nalazi se na istočnom dijelu teritorije Opštine Tuzi u okviru Glavnog grada koji se graniči sa Republikom Albanijom.
- (2) Ukupna površina Spomenika prirode „Kanjon Cijevne“ iznosi 2022.2 ha.
- (3) Opis granica i grafički prikaz granica zaštićenog područja i zaštitnih zona, čine sastavni dio ove Odluke.
- (4) Ukupna dužina granice Spomenika prirode iznosi približno 28,97 km.

Opis osnovnih vrijednosti

Član 3

- (1) Područje kanjona rijeke Cijevne predstavlja jednu od izuzetnih prirodnih vrijednosti sliva rijeke Morače i sliva Skadarskog jezera.
- (2) Sliv rijeke Cijevne u Crnoj Gori zauzima 130 km² u geografskom području između planinskog masiva Prokletija i Zetske ravnice. Ukupna dužina rijeke je 58,8 km od čega 32,3 km protiče kroz Crnu Goru.
- (3) Osnovni razlozi i odlike zbog kojih se prostor Spomenik prirode „Kanjon Cijevne“ stavlja pod zaštitu su:
 1. Kanjon rijeke Cijevne nema nijedan oblik zvaničnog statusa zaštite;
 2. Prostornim planom Crne Gore do 2020 Kanjon Cijevne je prepoznat kao 12-a pejzažna jedinica sa istoimenim nazivom "Kanjon Cijevne";
 3. Područje Kanjona rijeke Cijevne karakteriše visok stepen biodiverziteta - specijskog i ekosistemskog - koji se ogleda u prisustvu velikog broja endemičnih i reliktnih biljnih vrsta i fitocenoza;

4. U Kanjonu zabilježeno je prisustvo posebno vrijednih biljnih vrsta, poput *Edraianthus tenuifolius*, uskolisni zvončac, *Edraianthus ginzbergeri*, ginzbergerov zvončac, *Ramonda serbica*, srpska ramondija i veći broj vrsta orhideja;
5. Flora Kanjona rijeke Cijevne obiluje velikim brojem endema;
6. U Kanjonu rijeke Cijevne registrovane su reliktnne vrste biljaka;
7. Kanjon Cijevne stanište je rijetke biljne zajednice *Adianto-Pinguiculetumhirti florum*;
8. Šumska zajednica područja Kanjona rijeke Cijevne ima vrijedne vrste dendroflora;
9. Na području Kanjona Cijevne konstatovano je 28 vrsta gljiva, koje pripadaju razdjelima *Basidiomycota* i većim dijelom predstavljaju vrste koje su karakteristične za termofilna staništa. Tokom istraživanja po prvi put su za Crnu Goru konstatovane vrste: *Crinipellis tomentosa* i *Lactarius romagnesii*;
10. Na prostoru Kanjona Cijevne do sada je registrovano veći broj vrsta ptica;
11. Karakteristika predmetnog područja je ihtiofauna (pripadnici porodice *Salmonidae*, *Czprinidae*, *Anguillidae* i *Poeciliidae*) i fauna dna – Bentos (*Chironomidae*, *Ephemeroptera*, *Plecoptera*, *Trichoptera* i *Simuliidae*);
12. U Kanjonu rijeke Cijevne zabilježeno je 15 vrsta herpetofaune (4 vrste vodozemca i 11 vrsta gmizavaca) i sve se nalaze na nacionalnim ili međunarodnim listama zaštićenih vrsta;
13. U okviru biodiverziteta Kanjona Cijevne, prisutna je bogata i raznovrsna fauna gastropoda (puževi). Konstatovano je 20 vrsta puževa, od kojih su tri vrste puža golača zaštićene nacionalnim zakonodavstvom;
14. Na području Kanjona rijeke Cijevne registrovan je veliki broj vrsta insekata, među kojima su i taksoni zaštićeni nacionalnim zakonodavstvom. Bernska konvencija štiti 4 vrste insekata: *Lucanus cervus*, *Lzcaena dispar*, *Euplagia quadripunctaria* i *Eriogaster catax*;
15. Od vrsta sisara koje imaju međunarodni status (Rezolucija 6. Bernske konvencije) u Kanjonu rijeke Cijevne žive vuk (*Canis lupus*) i evropska vidra (*Lutra lutra*);
16. Kanjon rijeke Cijevne je Emerald sajt identifikovan u cjelokupnoj površini.

Zaštita i razvoj

Član 4

(1) Kanjon rijeke Cijevne proglašava se zaštićenim prirodnim dobrom radi:

1. Sprovođenja adekvatnih mjera zaštite i održivog korišćenja bioloških resursa;
2. Očuvanja i unaprjeđivanja biološke (genetičke, specijske i ekosistemske) raznovrsnosti posebno prepoznatih endemičnih i reliktnih vrsta i njihovih staništa;
3. Očuvanja prirodnih svojstava svih segmenata životne sredine (zemljišta, vode, vazduha);

4. Sprječavanja štetnih aktivnosti koje mogu ugroziti posebne ili značajne komponente biodiverziteta;
5. Obnove i unaprjeđivanja narušenih prirodnih staništa i održavanja populacija divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva u povoljnom statusu;
6. Uspostavljanja sistema monitoringa.

(2) Razvoj Spomenika prirode „Kanjon Cijevne“ zasniva se na:

1. usklađivanju ljudskih aktivnosti, ekonomskih i društvenih razvojnih planova, programa i projekata sa definisanim stepenom zaštite;
2. održivom odnosno racionalnom korišćenju prirodnih vrijednosti i resursa radi njihovog trajnog očuvanja.

Zone zaštite

Član 5

U okviru Spomenika prirode „Kanjon Cijevne“ određuju se tri zone zaštite:

- **I (prva) zona zaštite** obuhvata prirodne neizmjenjene terene na strmim stranama kanjona koji se nalaze između (spoljne) granice ovog zaštićenog prirodnog dobra i centralno položenih II i III zone zaštite koje prate vodotok rijeke Cijevne i zone koje su zauzete naseljima, infrastrukturom (putevi i cesta Dinoša - Državna granica sa Albanijom), građevinskim objektima i poljoprivrednim zemljištem. Ukupna površina prve zone zaštite je **1803,2 ha**.

U okviru I zone zaštite, zbog značaja za zaštitu, izdvojen je lokalitet vlažne stijene pored ceste ispod lokaliteta Šumice, kod mosta Ura e Ljemajes, između graničnih tačaka **T14**(6620994.76, 4699362.56) i **T15**(6620912.01, 4699143.44), gdje je rasprostranjena rijetka biljna zajednica *Adiantum-Pinguiculetumhirtiflorae*. Za ovu biljnu zajednicu su propisani posebni uslovi i mjere zaštite.

- **II (druga) zona zaštite** obuhvata djelimično izmjenjene prirodne i poluprirodne terene u kojima se odvijaju prirodni procesi koji su značajni za funkcionisanje vodotoka Cijevne i očuvanje I zone zaštite od ljudskih aktivnosti. Ova zona obuhvata vodotok rijeke Cijevne sa pripadajućom obalom do granice sa III zonom zaštite, kao i slobodne površine oko III zone zaštite koje zahtjevaju strožiji režim korišćenja radi zaštite integriteta I zone. Ukupna površina druge zone zaštite je **101,2 ha**.

- **III (treća) zona zaštite** obuhvata značajno izmijenjene terene zauzete sa infrastrukturom (putevi i cesta Dinoša – Državna granica sa Albanijom), naseljima, građevinskim objektima i poljoprivrednim zemljištem. Ukupna površina treće zone zaštite je **117,8 ha**.

- (1) U zaštićenom prirodnom dobru primjenjivaće se režimi zaštite I, II i III stepena.
- (2) Režim zaštite I stepena – stroga zaštita sprovodi se na dijelu sa neznatno izmjenjenim osobinama staništa izuzetno funkcionalno – ekološkog značaja kojom se omogućavaju prirodni biološki procesi, očuvanje integriteta staništa i životnih zajednica, uključujući izuzetno vrijedna kulturna dobra.
- (3) U zoni sa režimom zaštite I stepena:
 1. zabranjuje se korišćenje prirodnih resursa i izgradnja objekata;

2. ograničavaju se radovi i aktivnosti na naučna istraživanja i praćenje prirodnih procesa;
 3. dozvoljena je posjeta u obrazovne, rekreativne i opšte kulturne svrhe;
 4. sprovode se zaštitne, sanacione i druge neophodne mjere u slučaju požara, elementarnih nepogoda i udesa, pojave biljnih i životinjskih bolesti i prenamnožavanja štetočina.
- (4) Režim zaštite II stepena – aktivna zaštita podrazumijeva moguće intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unaprjeđenja stanja zaštićenog prirodnog dobra, kontrolisano korišćenje prirodnih resursa, bez posljedica po primarne vrijednosti staništa, populacija i ekosistema, kao i odvijanje kontrolisane tradicionalne djelatnosti.
- (5) Dozvoljene aktivnosti pod režimom zaštite II stepena su:
1. Naučni rad;
 2. Introdukcija autohtonih vrsta od strane ovlaštene institucije;
 3. Markiranje staza i postavljanje infrastrukture za posjetioce;
 4. Svi oblici aktivnog turizma koji ne ugrožavaju vrijednosti Spomenika prirode;
 5. Sakupljanje šumskih plodova i ljekovitog bilja za lične potrebe posjetilaca;
 6. Održivo korišćenje šuma i životinjskih vrsta u skladu sa Planom upravljanja;
 7. Planska izgradnja turističke infrastrukture;
 8. Održavanje manifestacija;
 9. Organizovani smještaj i ishrana za veći broj turista;
 10. Izgradnja smještajnih kapaciteta poštujući tradicionalnu arhitekturu u skladu sa planom upravljanja;
 11. Izgradnja puteva i komunalne infrastrukture za potrebe razvoja turizma.
- (6) Zabranjene aktivnosti pod režimom zaštite II stepena su:
1. Uništavanje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa;
 2. Uznemiravanje, posebno u doba reproduktivnog ciklusa, određenih grupa životinja;
 3. Bilo koji oblik komercijalne djelatnosti i eksploatacije prirodnih resursa;
 4. Ispuštanje otpadnih voda i unošenje zagađujućih materija;
 5. Lov i privredni ribolov, osim u slučajevima zaštite divljih vrsta biljaka i životinja, sprovođenja uzgojnih i zaštitnih mjera, očuvanja prirodnih staništa i zaštite zdravlja i sigurnosti ljudi;
 6. Izgradnja trajnih i privremenih objekata, izuzev rekonstrukcije istih u postojećim gabaritima i
 7. sve druge aktivnosti u suprotnosti sa ciljevima uspostavljanja zone.
- (7) Režim zaštite III stepena – održivo korišćenje podrazumijeva selektivno i ograničeno korišćenje prirodnih resursa, intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unaprjeđenja zaštićenog prirodnog dobra, razvoj i unaprjeđenje seoskih domaćinstava, uređenje objekata kulturno-istorijskog naslijeđa i tradicionalne arhitekture, očuvanje tradicionalnih djelatnosti lokalnog stanovništva, izgradnja i unaprjeđenje infrastrukture usklađene sa potencijalima i kapacitetima zaštićenog prirodnog dobra, naročito u dijelu ruralnog i razvoja održivog turizma (sportsko-rekreativnog i dr.).
- (8) Dozvoljene aktivnosti pod režimom zaštite III stepena su:
1. Održivo korišćenje šuma i životinjskih vrsta u skladu sa Planom upravljanja;

2. Markiranje staza i postavljanje infrastrukture za posjetioce;
 3. Svi oblici aktivnog turizma koji ne ugrožavaju vrijednosti Spomenika prirode;
 4. Održivo sakupljanje ljekovitog bilja;
 5. Rekonstrukcija postojećih i izgradnja trajnih i privremenih objekata u skladu sa identitetom prostora, planom upravljanja i prostorno planskom dokumentacijom;
 6. Planska izgradnja turističke infrastrukture;
 7. Održavanje manifestacija;
 8. Organizovani smještaj i ishrana za veći broj turista;
 9. Izgradnja smještajnih kapaciteta poštujući tradicionalnu arhitekturu;
 10. Izgradnja puteva i komunalne infrastrukture za potrebe razvoja turizma.
- (9) Zabranjene aktivnosti pod režimom zaštite III stepena su:
- a. Uništavanje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa;
 - b. Uznemiravanje životinja posebno u doba reproduktivnog ciklusa;
 - c. Ispuštanje otpadnih voda i unošenje zagađujućih materija;
 - d. Unošenje alohtonih vrsta;
 - e. Lov i privredni ribolov, osim u slučajevima zaštite divljih vrsta biljaka i životinja, sprovođenja uzgojnih i zaštitnih mjera, očuvanja prirodnih staništa i zaštite zdravlja i sigurnosti ljudi i kada je to u skladu sa Planom upravljanja i drugim pravnim aktima koji definišu predmetnu oblast.

Mjere zaštite

Član 6

- (1) Na teritoriji Spomenika prirode „Kanjon Cijevne” zabranjeno je:
1. branje, sakupljanje, uništavanje, sječa, iskopavanje, držanje i promet strogo zaštićenih divljih vrsta biljaka i gljiva;
 2. zaštićene divlje vrste životinja hvatati, držati, odnosno ubijati; uznemiravati, naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije i hibernacije; oštećivati ili uništavati njihove razvojne oblike, gnijezda ili legla, kao i područja njihovog razmnožavanja ili odmaranja;
 3. ubijanje ili hvatanje zaštićenih vrsta ptica naročito selica, uništavanje njihovih gnijezda i jaja ili uklanjanje gnijezda čak i ako su prazna, njihovo uznemiravanje naročito u vrijeme othranjivanja ptica i tokom razmnožavanja;
 4. unošenje alohtonih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva;
 5. istrebljivanje autohtonih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva;
 6. branje, skupljanje i korišćenje nezaštićenih vrsta biljaka i gljiva, odnosno hvatanje i ubijanje nezaštićenih životinjskih vrsta u mjeri u kojoj se može ugroziti brojnost njihovih populacija;
 7. upotrebljavati sredstva za hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja kojima se uznemiravaju njihove populacije i ugrožavaju njihova staništa i koje mogu prouzrokovati njihovo lokalno nestajanje.
- (2) Zaštita ekosistema ostvaruje se sprovođenjem mjera očuvanja njihovog sastava, strukture i funkcije, kao i biotičke i abiotičke komponente.
- (3) Zaštita predjela vrši se sprovođenjem mjera kojima se sprečavaju neželjene promjene i degradacija prirodnih, prirodni bliskih ili stvorenih obilježja.

- (4) Radnje, aktivnosti i obavljanje djelatnosti planiraju se i vrše na način da se izbjegnu ili svedu na najmanju mjeru uticaji koji bi doveli do ugrožavanja i oštećenja prirodnih vrijednosti.
- (5) Zaštita i očuvanje prirodnog dobra ostvaruje se kroz podsticanje, promociju i razvijanje svijesti o potrebi zaštite prirode.
- (6) Posebne mjere zaštite za biljnu zajednicu *Adianto-Pinguiculetum hirtiflorae*:
 - a. U zoni rasprostranjenja moraju se obezbijediti odgovarajući fizički uslovi (vlažnost, krečnjačka podloga, ekspozicija i dr) za njen nesmetan razvoj i opstanak;
 - b. Radovi, aktivnosti i obavljanje djelatnosti u široj zoni rasprostranjenja ove zajednice (u pojasu od 80m) ne smiju imati značajnije negativne uticaje na ovu zajednicu i uslove njenog razvoja i opstanka, naročito na vodene tokove koji obezbjeđuju vlažnost stijene - staništa ove biljne zajednice;
 - c. U slučaju planiranja i izvođenja aktivnosti koje mogu dovesti do uništenja ove biljne zajednice, kao što je proširenje postojeće ceste - izgradnja magistralnog puta Podgorica - Cijevna - Tamara - Vrmoša - Plav, obezbijediće se njeno premještanje / preseljenje sa originalnim staništem (vlažna stijena u sijenci) na sigurnu lokaciju u neposrednoj blizini sa istim hidrološkim, geološkim i biološkim karakteristikama;
 - d. U slučaju da prirodni ili antropogeno uzrokovani degradacioni procesi ugroze ovu biljnu zajednicu, neophodno je odmah sprovesti mjere kojima će se spriječiti ti procesi i njihovi uzroci;
 - e. U slučaju pojave namjernog uništenja ove biljne zajednice ili nekog njenog dijela neophodno je obezbijediti njenu fizičku zaštitu (ograđivanje i sl.).

Upravljač

Član 7

- (1) Za upravljača Spomenika prirode "Kanjon Cijevne" određuje se Opština u okviru Glavnog grada Tuzi – Sektor za opšte i upravne poslove, finansije, razvoj i zaštitu životne sredine (u daljem tekstu upravljač), do osnivanja privrednog društva kome će biti povjereno upravljanje.
- (2) Upravljač iz stava 1 ovog člana, ima prava i obaveze naročito da:
 1. Donese godišnji program upravljanja;
 2. donese akt o unutrašnjem redu i službi zaštite;
 3. organizuje službu zaštite;
 4. obezbijedi sprovođenje mjera zaštite;
 5. čuva, unaprjeđuje i promoviše Spomenik prirode "Kanjon Cijevne";
 6. na propisan način obilježi zaštićeno prirodno dobro, granice i režime zaštite;
 7. obezbijedi nesmetano odvijanje prirodnih procesa;
 8. obezbijedi održivo korišćenje prirodnih resursa;
 9. obavještava korisnike zaštićenog prirodnog dobra o mogućnostima za obavljanje radnji i aktivnosti;
 10. učestvuje u postupcima izdavanja saglasnosti i odobrenja;
 11. prati stanje i dostavlja podatke organu lokalne uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine;

12. naplaćuje naknade za korišćenje zaštićenog prirodnog dobra;
 13. obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i aktom o osnivanju.
- (3) Upravljač ispunjava uslove u pogledu stručne i kadrovske osposobljenosti u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima koje mora da ispunjava upravljač zaštićenog prirodnog dobra ("Sl. list CG", br. 35/10)".

Plan Upravljanja

Član 8

- (1) Očuvanje, unaprjeđenje i održivo korišćenje prirodnih resursa Spomenika prirode "Kanjon Cijevne", sprovodi se prema Planu upravljanja.
- (2) Plan upravljanja Spomenika prirode "Kanjon Cijevne" donosi organ lokalne samouprave na period od pet godina, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.
- (3) Plan upravljanja iz stava 2 ovog člana, naročito sadrži:
 1. mjere zaštite, očuvanja, unaprjeđivanja i korišćenja Spomenika prirode "Kanjon Cijevne";
 2. razvojne smjernice i prioritete za zaštitu i očuvanje Spomenika prirode "Kanjon Cijevne" uz uvažavanje potreba lokalnog stanovništva;
 3. način sprovođenja zaštite, korišćenja i upravljanja Spomenika prirode "Kanjon Cijevne";
 4. dugoročne ciljeve zaštite i održivog razvoja;
 5. analizu i ocjenu uslova za ostvarivanje ciljeva zaštite;
 6. prikaz prirodnih resursa i korisnika zaštićenog prirodnog dobra;
 7. prioritetne aktivnosti na očuvanju, održavanju i monitoring prirodnih i drugih vrijednosti i segmenata životne sredine;
 8. ocjenu stanja zaštićenog prirodnog dobra;
 9. smjernice za naučno-istraživački rad;
 10. planirane aktivnosti na održivom korišćenju prirodnih resursa, razvoju i uređenju prostora;
 11. prostornu identifikaciju planskih namjena i režima korišćenja zemljišta;
 12. aktivnosti na promociji i valorizaciji zaštićenog prirodnog dobra;
 13. oblike saradnje i partnerstva sa lokalnim stanovništvom, vlasnicima i korisnicima nepokretnosti;
 14. dinamiku i subjekte realizacije plana upravljanja i način ocjene sprovođenja;
 15. finansijska sredstva za realizaciju plana upravljanja;
 16. druge elemente od značaja za upravljanje zaštićenim prirodnim dobrom.

Godišnji program upravljanja

Član 9

- (1) Plan upravljanja se ostvaruje godišnjim programom upravljanja koji donosi upravljač, a na koji saglasnost daje nadležni organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu nadležni organ).
- (2) Godišnji program upravljanja sadrži naročito detaljan prikaz poslova na čuvanju, održavanju, unaprjeđenju i održivom korišćenju zaštićenog prirodnog dobra uključujući i planirane razvojne projekte, pregled

organizacionih i materijalnih uslova, očekivana finansijska sredstva i druge elemente u skladu sa Planom upravljanja.

- (3) Godišnji program iz stava 1 ovog člana dostavlja se nadležnom organu do 30. novembra tekuće godine za narednu godinu.
- (4) Upravljač je dužan da Izvještaj o realizaciji godišnjeg programa za prethodnu godinu dostavi nadležnom organu najkasnije do 1. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Pravilnik o unutrašnjem redu i službi zaštite

Član 10

- (1) Upravljač je dužan da obezbijedi unutrašnji red i čuvanje zaštićenog prirodnog dobra u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjem redu i službi zaštite.
- (2) Aktom iz stava 1 ovog člana utvrđuju se pravila za sprovođenje propisanog režima zaštite, a naročito:
 1. Način i uslovi ponašanja posjetilaca, vlasnika i korisnika nepokretnosti pri kretanju, boravku i obavljanju poslova u Spomeniku prirode "Kanjon Cijevne";
 2. Lokaliteti i površine u kojima se ograničava kretanje odnosno zabranjuje ili ograničava obavljanje određenih radnji;
 3. Vrste divljih biljaka, životinja i gljiva i drugih prirodnih vrijednosti koje je zabranjeno uništavati i oštećivati;
 4. Vrste divljih biljaka, životinja i gljiva čije je korišćenje odnosno branje i sakupljanje ograničeno, kao i način i uslovi obavljanja tih radnji;
 5. Način saradnje sa fizičkim licima, preduzetnicima i pravnim licima koja po različitom osnovu koriste ili su zainteresovana za korišćenje prirodnih resursa i prostora;
 6. Uslovi zaštite prilikom obavljanja naučnih istraživanja i obrazovnih aktivnosti;
 7. Sprovođenje određenih mjera čuvanja i održavanja i vremensko trajanje tih mjera.
- (3) Pravila određena aktom iz stava 1 ovog člana i druge neophodne informacije za sprovođenje režima zaštite, upravljač je dužan da javno oglasi i na odgovarajući način učini dostupnim posjetiocima i korisnicima.

Savjet Spomenika prirode "Kanjon Cijevne"

Član 11

- (1) Savjet Spomenika prirode "Kanjon Cijevne" (u daljem tekstu: Savjet), osniva se radi uključivanja relevantnih subjekata i davanja prijedloga i mišljenja u procesu donošenja odluka.
- (2) Savjet iz stava 1 ovog člana:
 - Učestvuje u izradi plana upravljanja i praćenju sprovođenja propisa i zaštitnih mjera;
 - Učestvuje u pripremi analiza i ocjena i davanja prijedloga u oblasti upravljanja Spomenikom prirode;
 - Sarađuje u planiranju istraživanja, razvoja i zaštiti prirodnih vrijednosti Spomenika prirode "Kanjon Cijevne";

- Daje mišljenja na predložene projekte;
 - Daje prijedloge za promociju značaja zaštite regionalnog parka i edukaciju javnosti;
 - Daje prijedloge od značaja za unaprijeđenje stanja u oblasti zaštite Spomenika prirode "Kanjon Cijevne";
 - Sarađuje sa drugim subjektima koji se bave zaštitom prirode.
- (3) U vršenju poslova iz stava 2 ovog člana Savjet sarađuje sa nadležnim organima lokalne uprave.

Osnivanje Savjeta

Član 12

- (1) Savjet osniva nadležni organ.
- (2) Broj članova, organizaciju i način rada Savjeta aktom propisuje nadležni organ.
- (3) Članovi Savjeta imenuju se iz reda javnih, naučnih i stručnih radnika iz oblasti zaštite prirode, predstavnika mjesnih zajednica, nevladinih organizacija iz oblasti zaštite životne sredine, kao i institucija iz oblasti turizma, poljoprivrede, lova i drugih.
- (4) Predsjednika i jednog člana Savjeta predlaže nadležni organ.

Rad Savjeta

Član 13

- (1) Administrativno – tehničke poslove za potrebe Savjeta obavlja Upravljač.
- (2) Rad Savjeta je javan.
- (3) Za rad u Savjetu nije predviđena novčana naknada.

Finansiranje

Član 14

- (1) Sredstva za rad upravljača obezbjeđuju se:
1. Iz budžeta jedinice lokalne samouprave u skladu sa godišnjim programima, planovima i projektima u oblasti zaštite prirode;
 2. naknada za korišćenje zaštićenog prirodnog dobra;
 3. donacija i
 4. drugih izvora u skladu sa zakonom.
- (2) Za korišćenje zaštićenog prirodnog dobra pravno ili fizičko lice (u daljem tekstu: korisnici) plaćaju naknadu upravljaču zaštićenog prirodnog dobra, i to za:
1. ulazak u zaštićeno prirodno dobro;
 2. pružanje usluga posjetiocima (korišćenje vodiča, razgledanje prirodnjačke zbirke, parkiranje, kampovanje);
 3. korišćenje imena i znaka zaštićenog prirodnog dobra;
 4. posmatranje ptica;
 5. snimanje igranih i komercijalnih filmova, spotova i reklama;
 6. sakupljanje, branje i otkup šumskih plodova;

7. sportski ribolov;
 8. ugostiteljske, prodajne, smještajne i infrastrukturne objekte (restorane, bungalove, privremene objekte, reklame, trafostanice, korišćenje zemljišta za održavanje sportskih i drugih manifestacija);
 9. druge radnje, aktivnosti i djelatnosti u skladu sa zakonom.
- (3) Visinu, način obračuna i plaćanja naknade iz stava 2 ovog člana određuje upravljač zaštićenog prirodnog dobra uz saglasnost nadležnog organa i prethodno pribavljenog mišljenja organa lokalne uprave nadležnog za poslove finansija.
- (4) Upravljač je dužan da otvori poseban račun za sredstva iz stava 2 ovog člana i da ih koristi za zaštitu, razvoj i unaprjeđivanje Spomenika prirode "Kanjon Cijevne".

Prelazne i završne odredbe

Član 15

- (1) Skupština Glavnog grada Podgorica će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove Odluke, donijeti akt o osnivanju privrednog društva iz člana 7 ove Odluke.

Član 16

- (1) Plan upravljanja nadležni organ lokalne samouprave donijeće u roku od devet mjeseca od dana stupanja na snagu ove Odluke.
- (2) Godišnji program upravljanja upravljač će donijeti u roku od tri mjeseca od dana donošenja Plana upravljanja.
- (3) Do donošenja dokumenta iz stava 1 ovog člana upravljač će poslove zaštite i razvoja obavljati prema privremenom programu upravljanja koji će donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Član 17

- (1) Upravljač će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove Odluke izvršiti identifikaciju granica Spomenika prirode "Kanjon Cijevne" na terenu i njihovo obilježavanje na propisan način.

Član 18

- (1) Upravljač će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke, donijeti Pravilnik o unutrašnjem redu i službi zaštite.

Član 19

- (1) Glavni grad može na principima dobrovoljnosti i solidarnosti, slobodno sarađivati sa drugim lokalnim samoupravama i udruživati sredstva za vršenje poslova od zajedničkog interesa, u cilju zadovoljavanja potreba lokalnog stanovništva sa područja Kanjona rijeke Cijevne.

Član 20

(1) Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore – opštinski propisi".

Broj: 02-030/17-1488

Podgorica, 21. decembra 2017. godine

SKUPŠTINA GLAVNOG GRADA - PODGORICE

**PREDSJEDNIK SKUPŠTINE,
dr Đorđe Suhih**

PRILOG I

Opis granice zaštićenog prirodnog dobra Spomenik prirode "Kanjon Cijevne"

Granica zaštićenog prirodnog dobra počinje sa Državne granice sa Albanijom, od graničnog kamena A2-16 na koti terena 1143m^{nv} na lokalitetu Buza Miždrakut odakle kreće u pravcu zapada ivicom grebena preko Briđe, ispod Bogdana do prve snimljene granične tačke **G1**(6621831.48, 4700517.04) ispod antenskog stuba za mobilnu telefoniju, odakle granica napušta ivicu grebena i ide snimljenim tačkama na terenu **G2**(6621802.37, 4700559.12), **G3**(6621761.31, 4700643.58), **G4**(6621613.01, 4700702.12), **G5**(6621519.96, 4700759.02), **G6**(6621339.79, 4700815.04), **G7**(6621216.43, 4700875.00). Od tačke **G7** ispod kuća Ljucovića na Deljaju granica nastavlja u pravcu zapada ivicom grebena ispod Stjepova, Bisaća (Budze) i Mužečke, gdje preko snimljenih graničnih tačaka **G8**(6618706.88, 4698704.32), **G9**(6618636.76, 4698663.26), **G10**(6618575.84, 4698636.59) i **G11**(6618543.95, 4698614.38) izlazi na raskrsnicu lokalnog makadamskog puta Mužečka – Selište u tački **G12**(6618080.06, 4698253.59). Dalje tim putem nastavlja u pravcu zapada preko snimljene granične **G13**(6617851.54, 4698093.77) i **G14**(6617658.45, 4697961.65) da bi na snimljenoj graničnoj tački **G15**(6617677.62, 4697748.94) skrenula u pravcu jugoistoka do granične tačke **T1**(6618029.20, 4697214.33) na ivici grebena kojim nastavlja u pravcu zapada ispod Selišta do granične tačke **T2**(6617164.99, 4696595.49) na kojoj skreće na lokalnu cestu Selište – Lofka koju prati do granične tačke **T3**(6615959.19, 4696186.04) iznad Lofke. Od te granične tačke granica nastavlja u pravcu juga do ivice grebena koju prati u pravcu jugozapada do granične tačke **T4**(6615586.65, 4695465.05), na kojoj skreće preko litice kanjona do snimljene granične tačke **G16**(6615771.96, 4695200.32), odakle nastavlja u pravcu zapada lokalnim makadamskim putem ispod kuća Ljuljđuraja do snimljene granične tačke **G17**(6615129.08, 4695138.84) i mosta na kome se nalaze snimljene granične tačke **G18**(6615118.38, 4695113.30) i **G19**(6615113.88, 4695072.45). Sa snimljene granične tačke **G19** granica prelazi na snimljenu graničnu tačku **G20**(6615117.46, 4695069.08) ispod kuća Bojaja od koje prati cestu od Dinoše ka Državnoj granici sa Albanijom do snimljene granične tačke **G21**(6615310.38, 4695033.74) na kojoj presjeca taj put i preko snimljene granične tačke **G22**(6615308.38, 4695021.33) u pravcu jugoistoka izlazi na ivicu grebena u graničnoj tački **T5**(6615452.92, 4694821.13) od koje nastavlja u pravcu istoka ivicom grebena ispod Bjeljorskaje do granične tačke **T6**(6616411.42, 4695258.96) gdje skreće u pravcu jugoistoka do granične tačke **T7**(6616867.28, 4694784.85) na koti 485m^{nv} preko koje granica nastavlja u pravcu sjeveroistoka preko granične tačke **T8**(6617556.35, 4695301.68) na koti 498m^{nv} na Maja e Cjeporit, granične tačke **T9**(6618574.31, 4695736.17) na koti 443m^{nv} na Maja Jakope, snimljenih graničnih tačaka **G23**(6619396.10, 4696560.09), **G24**(6619461.43, 4696611.39), **G25**(6619481.80, 4696630.23) i **G26**(6619597.42, 4696641.81) sa koje granica izlazi

na graničnu tačku **T10**(6620806.38, 4697458.46) sa kotom 904mnmv presjecajući Rasu Traboinit. Sa granične tačke **T10** na koti 904mnmv granica se spušta u pravcu sjevera do ivice grebena na graničnoj tački **T11**(6620820.32, 4697739.92) odakle prateći ivicu grebena u pravcu istoka preko graničnih tačaka **T12**(6621626.40, 4698117.86) sa kotom 902mnmv i **T13**(6622130.97, 4697948.81) sa kotom 953mnmv izlazi na Državnu granicu sa Albanijom na graničnom kamenu A2-13 na koti 1048mnmv odakle prati Državnu granicu sa Albanijom u pravcu sjevera i preko graničnih kamena A2-14, A2-15, A2-15/I – VI dolazi na početnu tačku A2-16 na koti 1143mnmv.

PRILOG II

Prikaz granica zona zaštita i granice budućeg zaštićenog prirodnog dobra Spomenik prirode "Kanjon Cijevne"

